

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**13 Nisan 2020
Pazartesi**

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

13 Nisan 2020 Pazartesi

ÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ YÖNETMELİKLER

- İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu Ön Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği
- Kayseri Üniversitesi Seyrani Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Konya Teknik Üniversitesi Enerji Teknolojileri Araştırma, Geliştirme ve Uygulama Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik

Erdoğan, Süleyman Soylu'nun istifasını kabul etmedi!

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından yapılan açıklamada "Sayın Bakanımız istifa talebini sayın Cumhurbaşkanımıza sunmuş, Cumhurbaşkanımız bu talebi uygun bulmadığını kendisine ifade etmiştir" denildi.

23:46 - 12 Nisan 2020

[HaberlerGndem](#)

İletişim Başkanlığı'nın açıklaması şu şekilde:

* 15 Temmuz darbe girişiminin hemen arkasından İçişleri Bakanlığı görevine getirilen sayın Süleyman Soylu, bugüne kadar başarılı çalışmalarıyla milletimizin takdirini kazanmıştır.

* Terör örgütlerinin ülkemizdeki eylem kapasitelerinin önemli ölçüde azaltılmasında Sayın Bakanımızın yürüttüğü kararlı mücadelenin büyük payı vardır.

* Aynı şekilde deprem gibi doğal afetlerin ardından yapılan çalışmalarda da, İçişleri Bakanımız sürekli sahada olarak güçlü bir koordinasyon gerçekleştirmiştir.

* Koronavirüs salgınının sağlık hizmetleri, gıda tedariki ve kamu güvenliği boyutu da bulunduğu bir gerçektir.

* İçişleri Bakanımız, bir ayı aşkın süredir yürüttüğü başarılı çalışmalarıyla, bu süreçte ülkemizde kamu güvenliği konusunda hiçbir sıkıntı çekilmemesini temin etmiştir.

* Sayın Bakanımız istifa talebini sayın Cumhurbaşkanımıza sunmuş, Cumhurbaşkanımız bu talebi uygun bulmadığını kendisine ifade etmiştir.

* Bir makam sahibinin istifasını sunması kendi takdiridir, fakat nihai karar sayın Cumhurbaşkanımıza aittir.

* İçişleri Bakanımızın istifası kabul edilmemiştir, kendisi görevine devam edecektir.

İçişleri Bakanımız Süleyman Soylu'nun İstifa Açıklaması Hakkında

15 Temmuz darbe girişiminin hemen arkasından İçişleri Bakanlığı görevine getirilen sayın Süleyman Soylu, bugüne kadar başarılı çalışmalarıyla milletimizin takdirini kazanmıştır.

Terör örgütlerinin ülkemizdeki eylem kapasitelerinin önemli ölçüde azaltılmasında Sayın Bakanımızın yürüttüğü kararlı mücadelenin büyük payı vardır.

Aynı şekilde deprem gibi doğal afetlerin ardından yapılan çalışmalarda da, İçişleri Bakanımız sürekli sahada olarak güçlü bir koordinasyon gerçekleştirmiştir.

Koronavirüs salgınının sağlık hizmetleri, gıda tedariki ve kamu güvenliği boyutu da bulunduğu bir gerçektir.

İçişleri Bakanımız, bir ayı aşkın süredir yürüttüğü başarılı çalışmalarıyla, bu süreçte ülkemizde kamu güvenliği konusunda hiçbir sıkıntı çekilmemesini temin etmiştir.

Sayın Bakanımız istifa talebini sayın Cumhurbaşkanımıza sunmuş, Cumhurbaşkanımız bu talebi uygun bulmadığını kendisine ifade etmiştir.

Bir makam sahibinin istifasını sunması kendi takdiridir, fakat nihai karar sayın Cumhurbaşkanımıza aittir.

İçişleri Bakanımızın istifası kabul edilmemiştir, kendisi görevine devam edecektir.

BDDK, swap limitini yüzde 1'e çekti

BDDK'nın hamlesi ile swap piyasasında Türk bankaların yabancılara TL verip, karşılığında dolar alma limitleri daha da kısıldı. TL karşılığı döviz swapında sınır özkaynağın yüzde 1'ine çekildi.

12 Nisan 2020

Mehmet KAYA

ANKARA – Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu, yurt dışı yerleşiklerin Türk bankalarından TL almasıyla sonuçlanan swap, forward, opsiyon ve diğer türev işlemlerde, işlemin tutarının işlemi yapan Türk bankasının en son hesaplanan özkaynağının yüzde 1'i ile sınırladı.

BDDK 2018'den başlayarak bu aracı kullanmaya başlamış ve kademeli olarak sınır özkaynağın yüzde 50'si ile başlamış ve en son 9 şubat'ta yüzde 10'a kadar indirilmişti. Bu sınırlama, TL'nin hızlı değer kaybettiği dönemlerde genel olarak yurtdışı bankaların swap ile TL alıp bunun açığa satılması ve dövizin Türkiye

piyasalarında çık kısa vadeli işlemlerde kullanılmasının önüne geçilmesi için getiriliyor.

BDDK'dan yapılan açıklamada, oranın indirilmesi yanında, uzun vadeli işlemlerde tanınan esneklikler de kaldırılarak sınır yüzde 1 olarak tek seviyede belirlendi. Ayrıca, vadeli bir işlem gerçekleştiği için anlaşılan vadeden önce her ne sebeple olursa olsun bozulmak istenmesi veya uzatma yönünde değişiklik istenmesi halinde BDDK'dan izin alınması zorunluluğu getirildi.

İleri valörlü işlemler için de vadeye göre değişiklik yapıldı

Benzer şekilde yapılan türev işlemlerinde, ileri valörlü (işlemin gerçekleşmesinin belirlenen bir tarihte gerçekleşmesi) sınır vadeye göre farklılaştırıldı. Buna göre işlemler hiçbir takvim gününde, son hesaplanan özkaynakların vadesine 7 gün kalan işlemler için yüzde 1'i, vadesine 30 gün kalan işlemler için yüzde 2'yi, vadesine 1 yıl kalan işlemler için yüzde 10'u geçemeyecek. Vade bozulması ya da uzatılması için BDDK'dan izin alınması zorunluluğu bu işlemler için de geçerli kılındı.

Piyasalar haftaya hareketli başladı

Merkez Bankası'nın swap düzenlemesi ile haftaya başlayan yurt içi piyasalar, bugün cari denge ve sanayi üretimi verilerini takip edecek. Sabah saatleri itibarıyla dolar/TL kuru 6,72 seviyelerinden başladı.

13 Nisan 2020

Küresel piyasalar, veri gündemi ve koronavirüsle mücadele kapsamında atılabilecek adımlarla birlikte yoğun bir gündemle haftaya başlıyor. Yurt içinde ise pazar akşamı İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun istifa kararı ve bu kararın kabul edilmemesi siyaset cephesinde hareketlilik yaşanmasına neden oldu. Ardından BDDK'nın hamlesi ile swap piyasasında Türk bankaların yabancılara TL verip, karşılığında dolar alma limitleri daha da kısıldı. TL karşılığı döviz swapında sınır özkaynağın yüzde 1'ine çekildi.

Dolar/TL kuru sakin başladı

Swap kararının ardından dolar/TL kurunda kayda değer bir hareketlilik yaşanmadı. Kur sabah saatlerinde 6,71-6,72 bandında değerlendiriliyor. Euro/TL kuru ise 7,34'ün üzerinden el değiştiriyor.

Swap kararının etkileri yarın daha fazla hissedilecek

Bugün Londra ve Frankfurt piyasaları Paskalya nedeniyle kapalı olacak. İşlem geçmeyeceğinden likidite de yok denecek kadar az seviye takip edilecek. Bu nedenle uzmanlar, gerek siyasi hareketlilik gerekse swap hamlesinin etkilerinin yarın daha net görüleceği görüşünde.

OPEC kararı sonrası petrol yükselişte

OPEC+ toplantısının ardından taraflar dün gece 10 milyon varillik kesinti konusunda anlaşmaya vardığını açıklamasıyla petrol fiyatları yükselmeye başladı. Yüzde 4'ü aşan yükselişle birlikte brent petrolün varili 32 doların üzerinde işlem görüyor.

Küresel ekonomide kader haftası

Uluslararası Finans Enstitüsü koronavirüs şokunun 255 trilyon dolarlık 'borç bombasını' patlatabileceği uyarısı yaparken, uzmanlar bu hafta alınacak kararların küresel ekonominin kaderine yön verecek ehemmiyette olduğunu belirtiyor.

13 Nisan 2020

Hilal SARI

Uluslararası Para Fonu (IMF) ve ekonomistler, Büyük Buhran'dan bu yana görülen en büyük ekonomik krizi beklerken, uluslararası politikalara yön verenlerin bu hafta içinde atacağı adımlar küresel ekonominin gidişatına tayin edici bir yön vermesini bekliyor. Bu hafta, IMF ve Dünya Bankası Bahar Toplantıları istisnai bir şekilde video konferans ile yapıldıktan sonra IMF yarın Dünya Ekonomi Görünümü öngörülerinin ayrıntılarını paylaşacak. Avrupa'da da tarihi netleşmemiş olsa da ekonomi ve maliye bakanlarının gayri

resmi bir toplantıda bir araya gelmesi bekleniyor. 23 Nisan'da ise ABD liderleri bir araya gelerek Covid-19'la ilgili politika kararları alacak.

Gelişmekte olan ve kalkınmakta olan ülkelerde salgın nedeniyle kamu sağlığı acil durumları yaşanırken, dünya genelinde talepte ve nakit ihtiyacında yaşanan sıkıntılar, küresel ekonomiye yön veren politikacılara önemli sorumluluklar yüklüyor.

IIF: 255 trilyon dolarlık 'borç bombası'

Küresel bankacılık otoritesi Uluslararası Finans Enstitüsü de (IIF) dünya ekonomisinin resesyona küresel finansal krize göre en az 87 trilyon dolar daha fazla borçla girdiğini belirterek, 255 trilyon dolar büyüklüğündeki "patlamamış borç bombasının" koronavirüs şoku nedeniyle tekrar istikrarsızlık getirebileceği uyarısı yaptı. IIF, önümüzdeki dönemde borçlulukta 'benzeri görülmemiş bir artış' yaşanacağını belirterek, "Küresel tahvil ve kredilerde yıl sonu itibariyle 20 trilyon dolardan fazla borcun vadesi doluyor" dedi. IIF'ye göre, bu durum kırılgan gelişmekte olan ekonomiler için 'refinansman riski' doğuruyor. IIF direktörü Emre Tiftik, "Geçmişte küresel bir şokun son 10 yılda oluşan borç dağılımını istikrarsızlaştırabileceği konusunda uyardığımızı. Endişe ettiğimiz bir şokun içindeyiz. Borç düzeylerinde keskin bir artış olacağı kesin" diye konuştu. Kuruluşun öngörülerine göre, son 10 yılda borç/GSYH oranında yüzde 40'luk bir artış yaşandı ve bu yıl borç/GSYH oranının hali hazırdaki yüzde 322'den yüzde 342'ye ulaşması bekleniyor.

IMF eski başekonomisti: 'Ya hep ya hiç' anı

IMF eski Başekonomisti Maury Obstfeld, bu hafta politika yapıcıların alacağı kararların dünya genelinde koronavirüs için atılan adımlar açısından çok büyük önem taşıdığını belirtiyor. Obstfeld, "ya hep ya hiç anı olacak" diyor ve savaş sonrası dönemde gördüğümüz en büyük ekonomik krizle karşı karşıya olduğumuzu belirtiyor.

Fakir ÷lkelerden ‘devasa’ bir göç başlayabilir

California, Berkeley Üniversitesi Profesörü Obstfeld, G20 ÷lkelerinin kendi ekonomileri için destek paketleri açıklasalarda “birlikte hareket edememesi durumunda dünyanın ‘hastalık depolarına’ dönüşebileceğini ve fakir ÷lkelerden diğerlerine ‘devasa ölçekte’ bir göç başlatabileceğini” söylüyor.

Bloomberg’de yer alan bir analize göre ise güçlü bir adım atılmadığı halde ödenemeyen borçlarda yıpratıcı düzeyde bir artış olabileceği ve bunun da küresel ekonomideki yavaşlamanın önünde engel teşkil edebileceği öngörülüyor. Doların yükselişi özellikle dolar borcu yüksek olan ve ihracatların salgın nedeniyle sert düştüğü ekonomilerde ciddi sorunlara yol açtığı ifade ediliyor.

Gelişen dünya geride kalırsa U-tipi veya L-tipi iyileşme

ABD Hazinesinde çalışmış ve şimdi PHIM Fixed Income Başekonomisti olan Nathan Sheets, “Eğer gelişmekte olan ekonomilerde iyileşme geride kalırsa, bu hem ABD hem de dünya ekonomileri için V-tipi iyileşmeden ziyade U-tipi veya L-tipi iyileşme olacağı anlamına gelir” diyor. ABD, Avrupa Birliği ve Japonya’da Covid-19’la mücadele kapsamında dev paketler açıklanmış olsa da birçok gelişmekte olan ekonomide paketlerin kapsamı yeterli değil.

‘Düşüş 2009’dan derin, iyileşme 2010’dan zayıf olabilir’

Morgan Stanley ekonomistleri (Çin dışında) gelişmekte olan ekonomilerin ikinci çeyrekte yüzde 4,1 daralacağını öngörüyor. Küresel finansal krizin yaşandığı 2009’un ilk çeyreğinde dahi daralma yüzde 3,1 olmuştu. ABD merkezli yatırım bankasının 3 Nisan tarihli raporunda 2021 yılındaki iyileşmenin zirve yapması beklenen ikinci çeyrekte büyümenin yüzde 6 olacağını öngörüyor. 2010 yılında iyileşmenin zirve noktasında gelişmekte olan ekonomiler yüzde 7,7 büyümüşü. Yani düşüşün küresel krizden daha da derin, iyileşmenin ise daha zayıf olması öngörülüyor.

Kısa çalışmaya 200 bin firma başvurdu

Kısa çalışmaya ödeneğine 200 binden fazla firmanın 2 milyondan fazla çalışan için başvuruda bulunduğunu açıklayan Bakan Albayrak, "Kısa alışma ödeneğinden yararlanamayan veya ücretsiz izne çıkarılan vatandaşlarımıza 3 ay, aylık 1170 lira maaş desteği sağlanacak" dedi.

12 Nisan 2020

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, yeni tip koronavirüsle (COVID-19) mücadele tedbirleri kapsamında uygulanan kısa çalışma ödeneğine bugüne kadar 200 binden fazla firmanın, 2 milyondan fazla çalışan kapsamında başvuruda bulunduğunu ve bunlardan 700 bininin onaylandığını belirterek, "Bu ödenekten yararlanamayan veya ücretsiz izne çıkarılan vatandaşlarımıza 3 ay, aylık 1170 lira maaş desteği sağlanacak." dedi.

Albayrak, Twitter hesabından yaptığı videolu paylaşımıla COVID-19 salgınının ekonomik etkileriyle mücadele kapsamında devreye alınan "Ekonomik İstikrar Kalkanı" adımlarının geldiği noktayı **değerlendirdi**.

Bu süreçte dar gelirli vatandaşları desteklemek amacıyla nakdi yardımların uygulamaya alındığını anımsatan Albayrak, 2,1 milyon aile için başlatılan bu yardımların 4,4 milyon aileye çıkarıldığını belirtti.

Albayrak, vatandaşların işlerini kaybetmemesinin öncelikleri olduğuna işaret ederek, şu bilgileri paylaştı:

"3 ay boyunca işten çıkarmaların önüne geçmeyi yasayla güvence altına alıyoruz. İşleri duran ya da azalan işletmelerimizde çalışan vatandaşlarımız için kısa çalışma ödeneğimiz devrede. Kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan veya bu sürede ücretsiz izne çıkarılan vatandaşlarımıza da maaş desteği vereceğiz. Bu kapsamda aylık 1170 lira maaş desteğini de sağlayacağız. Kısa çalışma ödeneğine bugüne kadar 200 binden fazla firma, 2 milyondan fazla çalışan kapsamında başvuruda bulundu, 700 bini onaylandı."

Finansman destekleri hız kesmiyor

Albayrak, KOBİ ve sanayicilere sunulan finansman desteklerinin hız kesmeden devam ettiğini vurgulayarak, "25 bin liralık esnaf destek finansmanına bugüne kadar yaklaşık 290 bin 35 esnafımız başvurdu, 163 bin 450 bin esnafımızın süreci tamamlandı, 4 milyar 73 milyon lira finansman tahsis edildi. Ayrıca 72 bin 84 esnafımız da 25 bin lira limitli Paraf Ticari Kart'a başvuruda bulundu. Yaklaşık 66 bin 910 esnafımıza kartları tahsis edildi. Bu kapsamda da 1,5 milyar liranın üzerinde bir destek devreye alınmış oldu." ifadelerini kullandı.

Bireysel destek paketine de bugüne kadar 4 milyon 200 binden fazla vatandaşın başvurduğunu aktaran Albayrak, cuma günü itibarıyla tahsislerin başladığını ve 250 binden fazla vatandaşa 1,5 milyar liranın üzerinde tahsisin gerçekleştiğini kaydetti.

Albayrak, kamu bankaları ve Kredi Garanti Fonu (KGF) çalışanlarının hafta sonları dahil yoğun bir çaba sergileyerek bu süreçleri hızlı bir şekilde sonuçlandırmaya çalıştığını bildirdi.

KGF destekli İş'e Devam finansmanı için cuma günü itibarıyla 66 bin 171 firmanın başvuru yaptığını anlatan Albayrak, şöyle devam etti:

"34 bin 858 firmamızın süreci sonuçlandı ve 29 milyar 558 milyon liralık bir finansman tahsis edildi. Finansman tahsisi yapılan firmaların yüzde 96'sını KOBİ'lerimiz

oluşturdu. Tahsis edilen ve kullandırılan meblağların da yüzde 75'i KOBİ'lerimiz için oldu. Özellikle KGF destekli bu finansman kapsamında süreçleri yakından takip ediyoruz."

Özel bankalara çağrı

Albayrak, tüm kamu bankaları çalışanlarının 7/24 esasına dayalı büyük bir gayretle bu talepleri takip ettiğini, bu bankaların kurumsal ve ticari işletmelerin 20 milyar 585 milyon lira tutarındaki kredi borcunu ve 795 bin vatandaşın da konut, ihtiyaç, araç kredisi ve kredi kartları için toplam 40,6 milyar liralık borcunu ötelediğini hatırlattı.

Bakan Albayrak, Halkbank'ın da 374 bin 674 esnafın kullanmış olduğu kredilerde, 3 ayda vadesi gelecek 3,5 milyar lira tutarındaki taksitlerini faizsiz olarak ertelediğini dile getirerek, "Kamu bankaları tüm imkanlarıyla vatandaşların yanında dururken, özel bankaların tavrı bizleri fazlasıyla üzmektedir. Birlik ve beraberliğimizin üst düzeye çıktığı bu dönemde özel bankalarımızı da bu birliğin parçası olmaya bir kez daha davet ediyorum." değerlendirmesinde bulundu.

"Hiçbir kurumdan talebimiz yok"

COVID-19 ile ekonomik mücadele kapsamında küresel finans kuruluşları ve uluslararası organizasyonlarla da düzenli görüştüklerini anlatan Albayrak, şunları kaydetti:

"G-20 başta olmak üzere tüm platformlarda ülkeler dayanışma ihtiyacını net olarak vurguluyor. Türkiye olarak biz de bu kapsamda küresel ticaretin devamını sağlamak için ülkeler arasında farklı mekanizmaların devreye alınmasını destekliyoruz. Bunun dışında hiçbir kurum veya ülkeyle farklı gündemde görüşmemiz ya da talebimiz olmamıştır."

Dünyanın zor bir dönemden geçtiğine işaret eden Albayrak, Türkiye olarak bu süreçte ekonomik ve sosyal etkileri en aza indirecek, herkesi kapsayacak bir program uyguladıklarını, gerektiğinde ilave tedbirler almaya da hazır olduklarını belirtti.

Albayrak, Türkiye'nin dünyada bu badirenin üstesinden gelmek için gerekli sağlık altyapısı ve ekonomik kapasiteye sahip olduğunu sözlerine ekledi.

Kalın: IMF diye bir gündemimiz yok

Küresel ekonominin toparlanması için IMF ve Dünya Bankası gibi uluslararası kurumların üzerlerine düşen görevlerini yerine getireceklerini ifade eden Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü Kalın, "Ama Türkiye'nin IMF ile bir anlaşma yapmak gibi bir gündemi yok" açıklamasında bulundu.

12 Nisan 2020

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, geçen hafta gün yapılan G20 Zirvesi'nde IMF Başkanı'nın dünya ekonomisinde bir daralmanın olacağını ve bu konuda adım atmaya hazır olduğunu ifade ettiğini belirterek, "Ama Türkiye'nin IMF ile bir anlaşma yapmak gibi bir şey gündeminde yok." dedi.

Kalın, CNN Türk'te katıldığı Hafta Sonu programında Hakan Çelik'in gündeme ilişkin sorularını yanıtladı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın bu günleri nasıl geçirdiğine dair soru üzerine Kalın, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Sağlık Bakanlığının açıkladığı, doktorların tavsiyesi çerçevesinde bu tedbirlere çok titizlikle uyduğunu, sosyal mesafe, kalabalık

ortamlara girmeme, dışarıdan konuk almama gibi tedbirleri sıkı şekilde uyguladığını söyledi.

Kalın, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın devletin yönetiminde aksama olmaması için de tedbirlerini aldığını, alt yapının da buna göre kurulduğunu, gece gündüz bakanlarla telefonla temas halinde olduğunu belirtti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, vatandaşların özellikle sağlık noktasındaki ihtiyaçlarının karşılanması için ne gerekiyorsa, bunların temini için çaba içinde olduğunu aktaran Kalın, ayrıca hastanelerdeki durumları, ilaç, maske ve tıbbi malzeme ihtiyaçlarını anbean takip ettiğini ifade etti.

"Tarihsel öngörüde bulunmak mümkün değil"

"Cumhurbaşkanı ile katıldığınız toplantılarda, dünya liderlerinin ve uluslararası toplumun bu sürecin ne zaman toparlanabileceğine dair ortak tahminlerde bir zaman dilimi öne çıkıyor mu?" sorusu üzerine Kalın, kesin bir şey söylemenin çok zor olduğunu, hem Çin yetkilileriyle hem Avrupa hem de Amerika'dakilerle yakın temas halinde olduklarını, bütün bunlara bakıldığında matematiksel kesinliğe sahip bir tarihsel öngörüde bulunmanın mümkün olmadığını vurguladı.

Sürecin ne zaman sona ereceğinin, virüse karşı alınan tedbirlerin ne kadar başarıyla uygulandığına bağlı olduğunu belirten Kalın, "Bir şehirde bu kontrol altına alınıyor ama ufak bir ihmal, ikinci bir dalgayı tetikleyebiliyor. Virüsün kriz merkezi, doğudan batıya doğru hızlı bir şekilde hareket etmeye devam ediyor. Bilim insanları zaman zaman nisan sonu, mayıs başı, ortası diyor ama kesin olarak şu gün biter diye bir öngörüde bulunmak çok zor." dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın gündemi...

"Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın gündemine bakıldığı zaman, önümüzdeki bir kaç hafta içinde öncelikle hangi konuya daha fazla mesai ayırıyor, hangi konunun üzerine daha fazla gidiyor gibi görüyorsunuz?" sorusu üzerine Kalın, şu yanıtı verdi:

"Şu anda mevcut tedbirlerin uygulanması, kamu düzenini ve belli bir üretim düzeyini muhafaza ederek hayata geçirmek önceliğimiz. Özellikle hastanelerde yatak kapasitesi, tıbbi imkanların artırılması konusundaki çalışmalar da öncelikli mevzu. Maske üretimi, sağlık çalışanları için tulum üretimi, tanı kitlerinin artırılması, ilaçların burada üretilmesi ya da yurt dışından getirilmesi öncelikli konular. İlgili bütün bakan arkadaşlarımız yoğun çalışmalar yapıyorlar.

Sanayi üretiminde birçok firmamız maske, tulum, tıbbi malzeme üretimine yöneldiler. Sağlık alt yapımızın bu kadar güçlü olması, bu pandemiye bizim aslında 15-16 yıldır hazırlanmakta olduğumuzu gösteriyor. Eğer bu kadar zamandır sağlık, hastane, şehir hastaneleri, tıbbi malzeme alt yapısına yatırımlar yapılmıyorsa çok daha hazırlıksız yakalanacaktık."

Bu krizin ortaya çıkardığı sonuçlardan birinin de bir ülkenin zengin, fakir, doğuda, batıda, büyük küçük olmasının fark etmediğini ifade eden Kalın, "Böyle bir salgına hazırlıklı olup olmadığınız gerçeğiyle karşı karşıyasınız. Çin'de ortaya çıktı ama Avrupa ülkelerinin ne kadar hazırlıksız yakalandığını gördük. ABD, dünyanın en büyük ekonomik gücü ne kadar hazırlıksız yakalandığını gördük." dedi.

İkinci önemli konunun kamu düzeninin muhafaza edilmesi olduğunu aktaran Kalın, sağlık çalışanlarının bu sürecin gerçek kahramanları olduğunu, evlerinden ve ailelerinden uzak şekilde bu tedavi tıbbi hizmetleri sunduklarını söyledi.

Eş zamanlı olarak kamu düzenini sağlayan, özellikle de tedarik yollarının açık kalması için gayret sarf eden emniyet görevlilerinin, lojistik çalışanlarının da bu sürecin gerçek kahramanları olduğunu ifade eden Kalın, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bu konuya da yakından baktığını belirtti.

Bir diğer üçüncü konunun Hazine ve Maliye Bakanlığının hazırladığı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açıkladığı İktisadi Kalkan Programı olduğunu belirten Kalın, "Acil olarak insanların hayatını garanti altına alacak, sağlığını temin edecek tedbirleri alırken, ekonomiyi de ihmal etmemek durumundayız. Hazine ve Maliye Bakanlığımızın açıkladığı paket çok faydalı oldu. Hem KOBİ'lere hem orta düzeyde üreticilere hem sanayiciye hem ticaret yapan firmalarımıza en azından bir nefes aldırdı." dedi.

Şu anda ekonomik duraklamanın bütün dünyada yaşandığı ifade eden Kalın, "Geçende G-20 Zirvesi'nde, IMF, Dünya Bankasının ve diğer uluslararası finans kuruluşlarının öngörülerini vardı. '2020 gelişme noktasında eksilerde olacak, küresel ekonomi açısından kayıp yıl olacak.'. Hatta bazı tahminlere göre şu ana kadar bu pandeminin küresel ekonomiye maliyetinin 3-4 trilyon dolar civarında olacağı tahmin ediliyor. Geçmişte yaşadığımız ekonomik krizlere baktığımız zaman, mesela 2008 finansal krizi, kendi özelimizde yaşadığımız 15 Temmuz darbesi ve sonrasında yaşananlara baktığımızda, Türk ekonomisinin bünyesi sağlam olduğu için bunları çok kısa sürede telafi etme imkanımız oluyor. Bu süreç sona erdiğinde buradan çok hızlı çıkacağımızı tahmin ediyorum." diye konuştu.

"Yeni dünya mutlaka kurulacak"

Koronavirüs krizle birlikte, modern küresel liberal düzenin empoze ettiği, birtakım ekonomik, siyasi hatta kültürel hiyerarşilerin tamamen ortadan kalktığı görüldüğünü ifade eden Kalın, "Yani doğu-batı, zengin-fakir ayrımı, yönetim şekli, coğrafya bütün bunların aslında ne kadar işlevsiz hale geldiğini de bu salgında açık bir şekilde gördük. Yeni dünya mutlaka kurulacak. Aksi halde bir sonraki doğal afet karşısında insanlık olarak vereceğimiz cevap çok daha yıkıcı, maliyetli olabilir." dedi.

Bu süreçle birlikte biyogüvenlik, siber güvenlik ve gıda güvenliğinin çok önemli hale geldiğinin altını çizen Kalın, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Türkiye, özellikle gıda, tarım, sağlık, iletişim ve güvenlik konusunda sağlam bir alt yapıya sahip olduğu için bu süreci iyi yönetti. Bundan sonra da toparlanma sürecinde çok hızlı aşacağımıza inanıyorum. Hem tıbbi malzeme noktasında, hem siber güvenlik açısından hem de gıda güvenliği ve temini noktasında Türkiye çok iyi bir noktada. Cumhurbaşkanımız bu alanlara daha fazla yatırım yapması, bu noktada Türkiye'nin imkan ve kabiliyetlerinin daha fazla artırılması için birtakım çalışmaları da düşünüyor."

"IMF diye bir gündemimiz yok"

Kalın, bu süreçte Türkiye'nin IMF'ye başvurmasının söz konusu olup olmadığı yönündeki soruyu şöyle yanıtladı:

"Böyle bir gündemimiz yok. IMF diye bir gündemimiz yok. Geçen G20 Zirvesi'nde IMF Başkanının, bütün G20 liderleriyle birtakım değerlendirmeleri oldu. Dünya ekonomisinde bir daralmanın olacağını ve bu konuda adım atmaya hazır olduğunu yeni krediler açmaya hazır olduğunu orada ifade etti. Küresel ekonominin toparlanmasına katkı anlamında IMF, Dünya Bankası, G20 ülkeleri uluslararası kurum ve kuruluşlar hem de ülkeler tabii üzerlerine düşen görevlerini yerine getirecekler. Ama Türkiye'nin IMF ile bir anlaşma yapmak gibi bir şey gündeminde yok."

Kalın, salgın sürecinde Türkiye'nin Batı ile olan ilişkilerini değerlendirirken, AB'de liderlik ve vizyon eksikliği olduğunu ifade etti. Kalın, "Ben AB'nin oturup nefis muhasebesini yapacağını düşünüyorum. Pandemi Avrupa'da yayıldıktan sonra AB'nin, kurum olarak buna yeterince etkin ve hızlı cevap verememiş olması, AB'nin hem meşruiyetini hem de etkinliğini daha sorgulanabilir hale getirecek. Avrupa'nın göbeğinde bunlar yaşanırken Rusya'nın, Çin'in yardım göndermesi ama AB'nin bir

bütün olarak yeteri kadar çözüm üretememesi, zaten kırılğan hale gelen AB fikrini biraz daha sorgulanabilir hale getirecek." diye konuştu.

"İnsani yardımlar konusunda Türkiye'nin karnesi parlak"

Salgın sürecinde ülkelerin Türkiye'den yardım taleplerine ilişkin bir soru üzerinde Kalın, şunları söyledi:

"Ermenistan'dan bir ilaç talebi olmuştu, Cumhurbaşkanımız bunu onayladı. Sağlık Bakanlığı üzerinden koordine ediliyor. İsrail'den de tıbbi malzeme talebi olmuştu. Zannediyorum bu günlerde tamamlanacak. Eş zamanlı olarak Filistin'e de tıbbi malzeme göndereceğiz. Maske, tulum, tanı kiti pek çok ülkeye de gönderdik. 5 Balkan ülkesine yardımlar gönderdik. Azerbaycan'a, Katar'a gitti. İmkan ve kabiliyetlerimiz ölçüsünde bu çok insani bir şey. İhtiyaç sahibiyse ve bizim bunları verme imkanımız varsa biz bunları temin ettik ve etmeye de devam edeceğiz. İnsani yardımlar konusunda Türkiye'nin karnesi çok parlak bir karne. İster Filistin, Somali olsun. Hamdolsun ki bu imkan ve kabiliyetlerimiz var. Paylaşırsak çoğalır, azalmaz."

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatıyla parayla maske satışının yasaklandığını hatırlatan Kalın, "Bir maske sorunumuz yok. Türkiye'de yaşayan bütün vatandaşlar, yabancılar da dahil, ücretsiz bir şekilde maskeye erişebilecekler. Sağlık Bakanlığımız ulusal stoklarımızda ne kadar maske bulunması gerektiğini tespit etti ve bunu sevk ve idare ediyor. Başka ülkelerin talebini karşılarken milli stoklarımızı önceleyerek bunu yapıyoruz. Şu anda hem stoklarımızda maskemiz, tanı kitimiz var hem de bunları üretimi azami düzeye çıkartılmış durumda."

İbrahim Kalın, sokağa çıkma yasağına ilişkin bir soru üzerine, konuyla ilgili gerekli tedbirlerin mutlaka alınacağını söyledi. Sokağa çıkma yasağı konusunun alınan ilk tedbirlerle birlikte gündemde olduğunu ve belli çevrelerin bunun ilk gün yapılmasını istediğini hatırlatan Kalın, "Biz de Bilim Kurulunun tavsiyeleri, Sağlık Bakanlığının değerlendirmeleri çerçevesinde buna ihtiyaç olduğu zaman yapalım dedik. Cumhurbaşkanımız da değerlendirmesini bu yönde yaptı. Bundan sonra ikinci bir sokağa çıkma yasağı olabilir mi? Hafta sonları özellikle çünkü havalar iyileşiyor, insanlar sokağa çıkmak isteyecekler ama bunun getireceği büyük sağlık riskleri var. Bunu dikkate alarak bununla ilgili kararlar olayın seyrine göre şekillenecek. Bugün kesin olacak veya olmayacak dersem yanlış bilgi vermiş olurum." dedi.

Yasağın duyurulmasının ardından istenmeyen kargaşa görüntülerinin oluştuğunu dile getiren Kalın, korkuya ve paniğe gerek olmadığı ifade etti.

İbn-i Sina'nın salgınlarla ilgili yaklaşık bin yıl önce "Korkmayın, panik yapmayın, kalabalık ortamları azaltın" dediğini anımsatan Kalın, şöyle konuştu:

"Korkmayacağız ve panik yapmayacağız. Rehavete kapılmayacağız. İçişleri Bakanımız da söyledi, bu tür sokağa çıkma yasağını hangi gün, saate yapsanız o bir kaç saat içerisinde böyle bir panik havası, marketlere, fırınlara eczanelere hücum etme durumu maalesef ortaya çıktı. Geçmişte de çıktı başka ülkelerde maalesef. Bunu önlemek için tabii ki gerekli tedbirler alınacak, zamanlı bir şekilde açıklanacak ki vatandaşımız tedarikli olsun, bununla ilgili herhangi bir panik içerisinde olmasın. O akşam açıklandıktan sonra bir genelge de yayınlandı. Dün ve bugün itibarıyla da hamdolsun ciddi bir eksiklik, boşluk da oluşmadı. Vefa dernekleri, dayanışma grupları, kamu görevlileri üzerinden vatandaşın en temel ihtiyaçları sağlandı."

Kalın, alınan tedbirlere el birliğiyle uyulması gerektiğine dikkati çekerek, 30 büyükşehirde vatandaşların evde kaldığını ve her birine teşekkür ettiğini söyledi.

Vatandaşların tedbirleri sahiplendiğini aktaran Kalın, "Bu tür planlamalar gene olabilir. Bu tamamen halk sağlığını dikkate aldığımız tedbirler. Sokağa çıkma yasağı, bizim siyasi tarihimizde, sosyo-politik hafızamızda maalesef kötü çağrışımları olan bir şey. Geçmişte darbe yönetimlerinin, askeri cuntaların uyguladığı bir yöntem. Bunun, bunla bir ilgisi yok. Bu tamamen halk sağlığını korumak amacıyla başvurmak durumunda olduğumuz bir tedbir." diye konuştu.

"Belediye başkanlarımız çok güzel işler yaptılar, yapmaya devam ediyorlar"

İbrahim Kalın, yerel yönetimlerle merkezi otoritenin iş birliğine yönelik bir soru üzerinde, yerel yönetimlerin ülke yönetiminde önemli bir yere sahip olduğunu söyledi.

İş birliği, koordinasyon ve eş güdümün bu günlerde çok önemli olduğuna değinen Kalın, "Siyasi görüş ayrılıklarını, parti mensubiyetlerini bir kenara bırakarak hepimizin bu iş birliğine ve eş güdüme odaklanması gerekiyor. Güzel örnekleri de var. Belediye başkanlarımız çok güzel işler yaptılar, yapmaya devam ediyorlar." ifadelerini kullandı.

Gelecek günlerde iş birliklerinin daha da önem kazanacağını altını çizen Kalın, merkezi yönetim olarak tüm belediyelerle iş birliği noktasında hiçbir sorunlarının olmadığını dile getirdi.

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın yerel yönetimlerden gelen bir siyasetçi olduğunu anımsatan Kalın, "Onun için bunun ne kadar önemli olduğunu bilen bir siyasi lider. Biliyorsunuz geçen yıl külliyede Cumhurbaşkanımız bütün

büyükşehir belediye başkanlarını toplamış, sorunlarını dinlemişti. Bu süreçte de el birliği, eş güdümlü çalışmak son derece önemli. Hepimiz bu yönde bir gayret koyabilirsek daha iyi neticeler alabiliriz." diye konuştu.

"Biz Bize Yeteriz Türkiyem"de toplanan paralar ihtiyaç sahiplerine dağıtılmaya devam ediyor"

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın çağrısıyla "Biz Bize Yeteriz Türkiyem" çağrısına önemli bir katkı olduğunu hatırlatılması üzerine Kalın, kampanyanın milletin asil karakterini tekrar ortaya koyduğunu söyledi.

Her kesimin imkanları ölçüsünde kampanyaya katkı verdiğini dile getiren Kalın, şunları kaydetti:

"Toplanan paradan bağımsız olarak bunun çok daha ötesinde o verme eyleminin arkasındaki duygu son derece önemli. Birisi 3 lira, birisi 3 milyon, 30 milyon lira verebilir. Verirken o samimiyet, ihlas, duygu insanın bizi ayakta tutan en önemli değerimiz. Bundan sonra bizi inşallah bu krizden çıkartacak ve hızla toparlanmamıza imkan sağlayacak olan en önemli değerimiz, unsurumuz, kıymetimiz de bu duygu olacak. Çok iyi bir kampanya yürütüyoruz, çok güzel bağışlar da yapıldı. Bu paralar da en kısa zamanda ihtiyaç sahiplerine dağıtılmaya devam edecek. Biz şu ana kadar 4,5 milyon aileye biner lira nakdi katkı sağladık. Bu kampanyanın amacı da daha zor durumda olan vatandaşlarımıza daha fazla yardım götürmek. Ben millet olarak çok güzel bir sınav verdiğimizizi düşünüyorum."

Hisarcıklioğlu: Nefes kredisini en kısa sürede başlatmak istiyoruz

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, nefes kredisini en kısa sürede başlatmayı istediklerini belirtti.

11 Nisan 2020

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, nefes kredisini en kısa sürede başlatmayı istediklerini belirtti.

Hisarcıklioğlu, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda, TOBB ve 365 oda borsanın tüm kaynaklarını üyelerine bir an önce kullanırmak için bankalarla birlikte çalıştıklarını bildirdi.

Rifat Hisarcıklioğlu, "Nefes kredisini en kısa sürede başlatmayı arzu ediyoruz. TOBB, oda/borsalar geçmişte ihtiyaç duyulduğunda (6 kez) kaynaklarını üyelerine sunmuştur bugün de sunacaktır." ifadesini kullandı.

Alaattin AKTAŞ

13 Nisan 2020

Çalışmak isteyenleri az olan ülkenin işsizleri de az olur

Ocak itibarıyla son bir yılda çalışma çağındaki nüfus 100 kişi artarken çalışmak isteyenler nasıl oldu da 1 kişi bile artmadı, hatta 20 kişi birden azaldı.

İş bulma umudu olmadığı için iş aramayan ama çalışmaya hazır durumda olanların sayısı son bir yılda 328 bin kişi artarak 946 bin kişiye çıktı.

İşten çıkarmayı yasaklayan ama tek taraflı ücretsiz izin düzenlemesi getiren uygulama işsizliğin olduğundan düşük görünmesi sonucunu doğuracak.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından geçen cuma günü açıklanan yüzde 13.8'lik ocak ayı işsizlik oranında koronanın yol açtığı krizin etkisi tabii ki hiç yok. Koronanın etkisi önümüzdeki aylarda açıklanacak verilere de ancak sınırlı bir şekilde yansıtacak. Bu yansımanın sınırlı kalmasını ücretsiz izin uygulaması sağlayacak.

Koronanın işsizlik üstündeki etkisine yazımızın diğer bölümünde değineceğiz. Biz şimdi istihdam verilerinde bir dizi açıklamaya konu olan ama bir türlü "izah edilemeyen" gelişmeye değinmek istiyoruz.

İşgücü istatistiklerinde son altı yılın verilerine bakıyoruz; bir tuhafılık var. Daha doğrusu geçen yıl başlayan tuhafılık devam ediyor.

Ocak ayı itibarıyla son bir yılda 15 yaş üstü kurumsal olmayan nüfus, yani çalışma çağındaki nüfus 998 bin kişi artmış, ama bu dönemde çalışmak isteyenler artmak bir yana 196 bin kişi azalmış.

Yani son bir yılda 1 milyon 194 bin kişi işgücü piyasasından çıkmış, "Çalışmak istemiyorum" demiş.

Ne oldu yani, bu kadar insan mirasa mı kondu, piyangodan para mı çıktı; milyonu aşkın insan "Şimdiye kadar çok kazandık, biraz da yiyelim" diyerek çalışmaktan vaz mı geçti?

Bu konuyu daha önce de gündeme getirdiğimizde TÜİK bir açıklama göndermiş ve bu açıklamaya köşemizde 19 Şubat'ta yer vermiştik. Merak edenler o yazımıza bakabilir.

Nüfus artışı ile çalışmak isteyen artışı arasında önceki yıllar ve bu yıl arasında adeta kıyaslanmayacak bir fark var

2015-2019 döneminde yıldan yıla göre fark açısından 15 yaş üstü kurumsal olmayan nüfustaki her 100 kişilik artışa karşılık 103 kişi işgücüne katılmış, yani çalışmak istemiş.

Bu yıl ne mi olmuş! Ocak ayı itibarıyla 15 yaş üstü kurumsal olmayan nüfus 100 kişi artarken çalışmak isteyenlerin sayısı 20 kişi azalmış.

Nüfustaki her 100 kişilik artışa karşılık 2015-2019 döneminde 103 kişi çalışmak istiyor, bu yıl ise 20 kişi işgücünden çıkıyor.

İşgücü istatistiklerinde son altı yıl (Ocak ayları) (Bin kişi)

	15 yaş üstü kurumsal olmayan nüfus				İşgücüne dahil olmayan
	İşgücü	İstihdam	İşsiz		
Düzye					
2015	57.475	28.713	25.454	3.259	28.761
2016	58.366	29.565	26.275	3.290	28.802
2017	59.493	30.658	26.672	3.985	28.835
2018	60.360	31.438	28.029	3.409	28.922
2019	61.017	31.825	27.157	4.668	29.192
2020	62.015	31.629	27.266	4.362	30.386
Önceki yıla göre fark					
2015	904	1.452	998	454	-549
2016	891	852	821	31	41
2017	1.127	1.093	397	695	33
2018	867	780	1.357	-576	87
2019	657	387	-872	1.259	270
2020	998	-196	109	-306	1.194

Vatandaş niye çalışmak istemiyor?

TÜİK verilerine göre ocak ayı itibarıyla 15 yaş üstü kurumsal olmayan nüfus 62 milyon. Bu nüfusun 31.6 milyonu işgücünde, 30.4 milyonu ise işgücüne dahil değil, yani çalışmak istemiyor.

Çalışmak istemediğini belirtenlerin sayısı geçen yılın aynı ayına göre giriş bölümünde de belirttik, tam 1.2 milyon arttı.

Çalışmak istemeyenler temelde ikiye ayrılıyor; çalışmaya hazır olanlar ve olmayanlar...

Son bir yıldaki 1.2 milyonluk artışın 475 bini iş aramayıp çalışmaya hazır olanlardan oluşuyor.

Bu 475 bin artışın 328 bini de iş bulma umudu olmayanlardan meydana geliyor. Bu durumdakilerin sayısı ocak ayı itibarıyla 946 bin düzeyinde.

Diğer yandan emekli olduğu için 193 bin kişi çalışma hayatından çekildi. Ayrıca daha önce çalışmakta olan 126 bin kadın da ev hanımlığını tercih etti. Çalışamaz halde olduğu için işgücü piyasasına girmeyenlerin sayısında 156 bin; ailevi, kişisel ya da diğer nedenlerle işgücüne dahil olmayanların sayısında da tam 245 bin artış kaydedildi.

İşgücüne dahil olmama nedeni (Bin kişi) (Ocak ayları itibarıyla)

	Düzy	Önceki yıla göre fark					
	2020	2020	2019	2018	2017	2016	2015
TOPLAM	30.386	1.194	270	87	33	41	-549
İş aramayıp çalışmaya hazır	2.786	475	-41	-156	-146	119	-121
İş bulma umudu olmayan	946	328	-58	-42	-5	93	-170
Diğer	1.840	147	17	-114	-141	26	49
Mevsimlik çalışan	129	-34	-16	40	5	-16	-6
Ev işleriyle meşgul	11.438	126	40	152	-183	-478	-437
Eğitim/öğretim	4.644	34	-200	123	-115	97	-53
Emekli	5.075	193	462	145	279	-91	196
Çalışamaz halde	4.138	156	19	-118	37	168	17
Diğer	2.177	245	6	-99	157	241	-146

İşten çıkarma yasağı=Ücretsiz izin=İşsizliğe erteleme!

İşgücü istatistikleri on üç haftanın, yani üç aylık dönemin ortalaması alınarak hesaplanıyor ve ortadaki ayın verisi olarak açıklanıyor. Dolayısıyla son açıklanan ocak verisi, aralık-ocak-şubat ortalamasını gösteriyor ve martta ortaya çıkan korona krizinin izlerini hiç taşıyor.

TÜİK'in 11 Mayıs'ta açıklayacağı şubat verisinde ocak-şubat-mart ayları kapsanacak. Korona krizi mart ayının ortasında kendini gösterdiği için işgücü piyasasına etki de aynı tarihte çıkmış olsa bile ancak iki haftalık bir yansıma söz konusu olacak. Yani on üç haftanın iki haftası.

10 Haziran'da açıklanacak mart verisinde korona etkisinin yarısını görebileceğiz. Çünkü mart verisi şubat-mart-nisanı kapsayacak.

Ancak işçi çıkarmayı yasaklayan ve ücretsiz iznin yolunu açan düzenleme ile koronanın işgücü piyasasına yapacağı etki görünürde büyük ölçüde azalacak.

İşten çıkarılmayan ancak ücretsiz izne çıkarılanlar işsiz sayılmayacak. Dolayısıyla bu işçiler işgücünde görünecek. Adı üstünde, bu kişiler çalışıyor ama ücretsiz izinli; dolayısıyla işsiz değil.

İşte bu uygulama yüzünden koronanın yol açtığı işsizliğin gerçek boyutunu görme şansımız olmayacak.

Eğer kaç kişinin kısa çalışma ödeneğinden yararlandığı, kaç kişinin ücretsiz izne çıkarıldığı tam olarak açıklanırsa ancak o zaman işsizliğin ulaştığı boyutla ilgili sağlıklı bir tahmin yapmak mümkün olacak.

Abdulkadir Selvi

Erdoğan ile Soylu arasında istifa konuşması

13 Nisan 2020

Süleyman Soylu, istifa açıklamasında, "sayın cumhurbaşkanım benim bağışlasın...Onurla yürüttüğüm İçişleri bakanlığı görevimden istifa ediyorum" dediği için, bu kararı Cumhurbaşkanı Erdoğan'la görüşerek mi alıp almadığı tartışma konusu olmuştu.

Süleyman Soylu gibi, tecrübeli bir siyasetçinin kendisini bu göreve getiren ve her defasında arkasında duran Cumhurbaşkanı Erdoğan'a bilgi vermeden böyle bir kararı açıklamasını beklemiyordum. Erdoğan'ın kamuoyuna yapılan açıklamadan istifa kararını öğrenmesine ihtimal vermiyordum. O nedenle işin perde arkasını öğrenebilmek için Süleyman Soylu ile zaman zaman görüştüğüm telefon numaralardan kendisine ulaşmaya çalıştım. Ancak Soylu telefonlarını kapatmıştı. Yakın çevresine ulaştığımda ise, "Cep telefonlarını kapattı. Başka bir numara yanında" yanıtını aldım. Soylu'nun açıklaması kamuoyuna ulaştığı anda o eşi Hamdiye hanımla Ankara'dan, İstanbul'a doğru yola çıkmıştı bile.

İSTİFADAN ÖNCE ERDOĞAN'LA GÖRÜŞTÜ

Peki Süleyman Soylu, istifa kararını açıklamadan önce Cumhurbaşkanı Erdoğan'la görüştü mü? Edindiğim bilgiye göre görüşmüş. Hem de kapsamlı bir görüşme gerçekleşmiş.Kamuoyuna açıklama yapılmadan önce Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Süleyman Soylu arasında bir görüşme gerçekleşmiş. Soylu, sokağa çıkma yasağıyla ilgili yaşanan kargaşadan dolayı tüm sorumluluğun kendisine ait olduğunu söylemiş. Bedel ödeme adına istifa etmek istediğini ifade etmiş.

ERDOĞAN İLE SOYLU ARASINDAKİ DİYALOG

Erdoğan ile Soylu arasında şu diyalog gerçekleşmiş.

Erdoğan - Gerek yok.

Soylu - Efendim konjonktür onu gerektiriyor. Sizin elinizi rahatlatmak için istifa ediyorum

Soylu, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ikinci bir şey söylemesini beklemeden,"Hakkınızı helal edin" demiş.

DAHA ÖNCE DE İSTİFADAN DÖNMÜŞTÜ

Daha önce de bir kriz yaşanmıştı. Süleyman Soylu, seçim bölgesi olan Trabzon'da istifa sinyali vermiş, "Bugün İçişleri bakanıyız,yarın belki değiliz. Buradan gideriz belki bir daha gelişimiz olmaz" demişti. Soylu bu konuşmayı 24 Şubat 2018 tarihinde Trabzon'da Türkiye Gençlik Vakfı'nın toplantısında yapmıştı. Aynen dün gece olduğu gibi o zamanda cep telefonlarını kapatıp kimseyle görüşmemişti. Bu

görüşmeden sonra Cumhurbaşkanı Erdoğan, Soylu'yu İstanbul'a çağırmişti. Erdoğan ile Soylu, baş başa görüşmüşler. Soylu'nun sıkıntılarını aktarıp, istifa aşamasına geldiğini bildirmesi üzerine Erdoğan, "Seni ben atadım. Git işinin başına" demişti. Erdoğan'ın desteği ile güçlenen Soylu'da Ankara'ya dönüp, İçişleri Bakanlığı'na görevine devam etmişti.

İSTİFAYI GETİREN SÜREÇ

Süleyman Soylu'nun açıklamasında da yer aldığı gibi istifa kararı Cuma gecesi alınan sokağa çıkma yasağı kararıyla ilgili. 10 Nisan günü 30 Büyükşehir ile Zonguldak'ta gece saat 24.00'te sokağa çıkma yasağının açıklanmasıyla birlikte bir kargaşa yaşanmıştı. Soylu, Hürriyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Ahmet Hakan'a yaptığı açıklamada, özeleştiride bulunmuş ve "Eleştirileri de aldım kabul ettim. Hakaretleri de kabul ettim" demişti. Soylu istifa açıklamasında da sorumluluğu üstlendi. "Gayretle ve titizlikle yürütülen bir süreçte, tamamen salgının önlenmesine yönelik hafta sonu sokağa çıkma kararının uygulanmasının sorumluluğu, her yönüyle şahsıma aittir. Başlangıçta kısıtlı saatlerde de olsa ortaya çıkan görüntüler, mükemmel yönetilen bu süreçle uyuşmadı. Yaşadığım onca tecrübe, sorumluluk kısmı üzerimizde olan bu olayda, böyle görüntülere yol açmamalıydı" dedi.

ERDOĞAN İSTİFAYI KABUL ETMEDİ

Süleyman Soylu'nun istifa kararının ardından gözler Cumhurbaşkanı Erdoğan'a çevrilmişti. Erdoğan istifayı kabul edecek mi, yeni bir isim atanacak mı, yoksa istifa kabul edilmeyecek mi?

Soylu'nun istifa açıklamasıyla, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı'nın açıklaması arasında geçen süre zarfında kulislere birçok senaryo konuşuldu. Ancak tartışmalara Cumhurbaşkanı Erdoğan son noktayı koydu. İstifa kararının ardından İstanbul'a dönen Soylu'nun telefonundan irtibat kuruldu, Cumhurbaşkanı Erdoğan istifayı kabul etmediğini bildirdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Soylu'nun istifasının kabul edilmediğini, "Sayın Bakanımız istifa talebini sayın Cumhurbaşkanımıza sunmuş, Cumhurbaşkanımız bu talebi uygun bulmadığını kendisine ifade etmiştir. Bir makam sahibinin istifasını sunması kendi takdiridir, fakat nihai karar sayın Cumhurbaşkanımıza aittir İçişleri Bakanımızın istifası kabul edilmemiştir, kendisi görevine devam edecektir" sözleriyle duyurdu.

Erdoğan, terörle mücadeledeki başarılı çalışmalarını için her zaman destek verdiği Süleyman Soylu'nun istifasını kabul etmeyerek, birkaç saat süren tartışmalara son noktayı koydu.

NORMALLEŞME NE ZAMAN BAŞLAYACAK?

Bir süredir iki sorunun peşindeyim.

- 1- Koronavirüs ne zaman pik noktaya çıkacak?
- 2- Normalleşme süreci ne zaman başlayacak?

En sonda yazacağımı ilk başta yazayım. İki tarih üzerinde duruluyor. İleride bunların ne anlama geldiğini açacağım. Biri 13 Nisan. Yani bugün. Koronavirüsün yayılma seyrini belirleme açısından önemli. Diğeri ise 20 Mayıs. Peki 20 Mayıs ne

anlamı taşıyor? Normalleşmenin başlayıp başlamadığını ölçme açısından da 20 Mayıs kritik bir tarih olacak.

Konuştüğüm bakanlara, Bilim Kurulu üyelerine bu soruları soruyorum. Önce ilk sorudan başlayalım.

Bilim Kurulu üyesi Prof. Tevfik Özlü, “Henüz pik noktasına ulaşmadık. İki hafta içinde bu salgını pik noktasına getirip sonra yatay seyre girmemiz lazım” dedi. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ise son günlerde yoğun bakım ve entübe hasta sayısındaki gerilemeye dikkat çekiyor. Bakan, “Yoğun bakıma giren ve entübe olan hasta, sayısal olarak eksiye düştü” diyor. Ağır hastaların durumunda azalma olduğuna işaret ediyor. Türkiye’nin tedavide ciddi başarı gösterdiğinin altını çiziyor. Açıklamalarında sadece vaka sayılarını, ölümleri değil, aynı zamanda tedavi olanların sayısını veriyor. Hatta tedavi olanların sayısındaki artışı biraz daha ön plana çıkarıyor gibi. Peki bu durum umutlanmamızı gerektirir mi, Sağlık Bakanı’nın son günlerdeki mesajları ne anlama geliyor? Bunu Bilim Kurulu üyesi Prof. Tevfik Özlü’ye sordum. “Genel olarak bu eğilim sürerse iyi. Son 10 gündür ağır hastaların durumunda bir azalma var. İyi tedavi ediyoruz. İyileşenlerin sayısı artıyor” dedi.

13 NİSAN VERİLERİ

Bu tünelin ucunda ışığın görüldüğü anlamına geliyor mu? Bu soruyu sorduğumda 13 Nisan tarihinin önemli olduğu söyleniyor. Bu tarih Bakanlar Kurulu toplantısında da konuşulmuş. Neden önemli? Çünkü hem pandemi merkezi olan İstanbul, hem de İstanbul’dan Anadolu’ya taşınan virüsle ilgili veriler alınacak. Koronavirüsün kuluçka döneminin sona erip ermediği masaya yatırılacak. Elbette ki günlük hatta saatlik veriler alınıyordu ama virüsün yayılma seyrini görme açısından 13 Nisan tarihi belirlendi.

NORMALLEŞME 20 MAYIS'TA BAŞLAR MI?

İhtiyatlı bir bilim adamı olarak tanınan Bilim Kurulu üyesi Prof. Tevfik Özlü, “Önümüzdeki aylarda daha aydınlık, daha normal günlere dönebiliriz” dedi. Sahadan gelecek veriler önemli olacak. Sağlık Bakanı Koca’nın dikkat çektiği, ağır hastaların sayısının azalması ve iyileşme oranları tek başına bir gösterge olarak kabul edilmiyor. Bulaşın yayılma hızında gerileme olup olmadığı tespit edilmeye çalışılıyor. Nisan ayının sonuna doğru pik noktasına geleceği, ondan sonra 2 hafta süreyle bir plato oluşabileceği konuşuluyor. Ben de bulduğum her fırsatta, “Eğer sahadan gelen veriler öngörülerini desteklerse, normalleşme süreci ne zaman başlar?” diye soruyorum. 20 Mayıs tarihi işte o zaman karşıma çıkıyor. “İyi işaretler var. 13 Nisan bir kırılma çizgisiydi. 20 Mayıs’tan sonra ise normalleşme başlayacak diye düşünülüyor” yanıtını alıyorum.

Bunu yazdım diye Bilim Kurulu üyesi hocalarım beni boğmaya kalkışmasın. Elbette ki sahadan gelecek veriler önemli. Sadece karar alıcılar nezdinde konuşulan takvimleri paylaşmak istedim.

Beş kişiden biri işsiz

[Esfender KORKMAZ](#)

13 Nisan 2020

Ocak ayı işsizlik verileri açıklandı. Açıklanan işsizlik verilerine göre; Geçen sene 2019 yılı Ocak ayına göre, bu sene 2020 ocak ayında işsiz sayısında işsizlik oranında ve kayıt dışı istihdam oranında bir düşme var . İşin iyi tarafı, ancak devam ederse. Çünkü Virüs krizi döneminde Dünyanın ve Türkiye'nin işsizlik oranını açıklamasının bile bir anlamı kalmıyor.

Öte yandan Ocak verilerine göre ; İstihdam oranında da bir düşme var. Bu da işin Kötü tarafı.

Aslında Türkiye'nin bir istihdam politikası yok. İşsizliğe el yordamı ile çözüm aranmaya çalışılıyor. Bu nedenle deve misali her tarafı eğridir.

Türkiye'nin yüzde 44 olarak açıklanan istihdam oranı diğer ülkelerle karşılaştırsak düşük bir orandır. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'ne (OECD) 2018 istihdam raporuna göre üye ülkelerde, **çalışma yaşı içindeki nüfus oranına göre** ,istihdamın en düşük olduğu ülke Türkiye'dir.

2018 yılında; OECD genelinde istihdam oranı ortalama yüzde 68,3 iken, G7 ülkelerinde yüzde 71,2, AB'de yüzde 68,5, Euro bölgesinde ise yüzde 67,2 ve Türkiye de 51.8 oranındadır. İstihdam oranı düşük olduğu için **İnsan gücü potansiyelimizden potansiyel verimi alamıyoruz demektir.**

OCAK AYI İŞSİZLİK VERİLERİ

İŞSİZ	2019	2020
İŞSİZ (BİN)	4668	4362
İŞSİZLİK ORANI(YÜZDE)	14,7	13,8
TARIMDIŞI İŞSİZLİK(YÜZDE)	16,8	15,7
GENÇ NUFÜSTA İŞSİZLİK ORANI(YÜZDE)	26,7	24,5
NE EĞİTİMDE NE İŞTE GENÇLER(YÜZDE)	25,5	25,7
İŞGÜCÜ (BİN)	31 825	31 629

Fiili İşsizlik

İŞ ARAMAYIP ÇALIŞMAYA HAZIR OLAN NUFÜS (BİN)	2311	2786
Fiili İşsiz Sayısı (BİN)	6979	7148
Fiili İşgücü (BİN)	34 136	34 415

Fiili İŞSİZLİK ORANI(YÜZDE)	20,44	20,77
KAYIT DIŞI İSTİHDAM	33,1	31,0
İSTİHDAM ORANI	44,5	44,0

Bir başka sorun, işsiz sayısında ortaya çıkıyor. TÜİK' "son 4 hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan 15 ve daha yukarı yaştaki fertler işsiz nüfusa dahildirler. 2014 yılı öncesinde iş arama kriterinde referans dönemi olarak "son 4 hafta" yerine "son 3 ay" kullanılmaktaydı."

Dört hafta Avrupa için yeterli bir süre olabilir ve fakat Türkiye açısından bir insana işsiz demek için yeterli bir süre değildir. Zira geniş ailelerin olduğu Türkiye de işsizler çok acele etmiyor. 18 yaşına yeni girenler de önce yakın çevrelerden iş aramaya başlıyor. İş arama kanallarına başvuruyorlar. Dolayısıyla Türkiye 'ye aile yapısı ve gelenekleri de dikkate alarak , TÜİK' in iş aramadığı halde , iş bulsa hemen çalışacak dedikleri 2 milyon 786 bin kişiyi de işsiz saymak ve ayrıca fiili işgücüne katmak gerekir. Bu durumda 2020 Ocak ayında toplam işsiz sayısı 7 milyon 148'e çıkıyor. İşsizlik oranı da yüzde 20.77 oluyor. Türkiye de fiilen beş kişide bir kişi işsizdir. Bu durumu günlük yaşantımızdan zaten hissediyoruz.

Aslında Uluslararası Çalışma Örgütü de işsiz sayısı ve oranın doğru anlaşılması için önerdiği işsizlik tanımına göre ;

1. İş akdi sona erdiğinden, ya da geçici olarak tatil edildiğinden dolayı istihdama elverişli konuma giren, herhangi bir işe sahip olmayan ve ücretli bir iş arayanlar,
2. Daha önce hiçbir zaman istihdam edilmemiş olan ya da önceki statü durumu itibariyle bağımlı olmayan, veya emekli edilmiş ancak belirli bir dönem için çalışmaya elverişli olan kişiler,
3. Belirli bir döneme nazaran gelecek bir tarihte yeni bir işe başlama konusunda anlaşma yapmış olup da, halen bir işe sahip olamayan ve çalışmaya elverişli olan kişiler,
4. Geçici ve belirsiz bir süreyle ve kendilerine herhangi bir ödeme yapılmadan tensikata tabi olan kişiler, işsiz sayılmalıdır.

Özet olarak , eğer bir istihdam politikamız olacaksa , iş yaratırken bilmemiz gerekir ki Türkiye de 7 milyon insana iş yaratmamız gerekir.

İbrahim Kahveci KÖİ'ler ne olacak?

Şehir hastaneleri şu anda Türkiye'nin bir kurtuluş projesi oldu...Bunu çok sevdiğim bir dostum söyledi.

Salgın hastalıkla mücadelede şu anda imdadımıza yetişmiş.

Gerçek bu mu? Yani anlık durum ile süreli durum ne diyor? Mesela ülkemize bundan 3 yıl sonra salgın hastalık gelseydi ne olurduk?

Mesele şu: Büyük illerde şehir hastaneleri açılınca şehir içinde kalan eski devlet hastaneleri kapatılıyor. Ya da açılmayı bekleyenler bile açılmayıp görevlerini devasa mega şehir hastanelerine bırakıyor-du.

Bunu Ankara yaşadı ve yaşıyor. Şehir hastanesi açılınca şehir içindeki hastaneler kapatıldı. Salgın gelince kapatılan bazı hastaneler tekrar açılmaya başlandı ve kurtarıcı oldu.

Acaba 3 yıl sonra olsaydı, yani şehir içindeki hastaneler kapatılmış ve arsaları satılıp üzerlerine AVM'ler yapılmış olsaydı. Tıpkı İstanbul'da deprem toplanma alanlarının başına geldiği gibi...

Bir ilde salgın hastalar dahil herkes tek bir mega hastaneye mecbur kalsaydı ne olurdu?

Veysel Atasoy ismini hatırlar mısınız? Kendisi ülkemizde ulaştırma Bakanlığı, Devlet Bakanlığı ve Enerji Bakanlığı yapmıştı. Bir hastane mikrobü yüzünden 2004 yılında vefat etti.

Devasa hastaneler için hastane enfeksiyonu en büyük risklerden biridir. Ama biz bunu geçtik, salgın hastalar ile normal hastaları aynı mega hastanede nasıl tutabiliriz? bunu çözmemiz gerekiyor.

Bakınız 11,2 milyar dolar yapım maliyetli 19 şehir hastanesine 95 milyar dolar Hazine garantisi verilmiş Müteahhitlere. Hadi bunun parasını es geçelim ama sağlık riskini es geçemeyiz.

Şimdi İstanbul'a iki hastane yapılıyor. Bunların şehir hastanesi olmayacağı söylendi ama detay bilmiyoruz.

Kim yapıyor bu hastaneleri? Şartnamesi nedir? Bu firma hastaneleri bitirince devletin mi olacak, yoksa şehir hastanelerinde olduğu gibi bu hastaneleri de müteahhit mi işletecek?

Söz konusu olan toplumun sağlığı... Parayı geçtik artık ama sağlık ciddi iş.

Korona günlerinde Kanal İstanbul ihalesi başlamıştı. Ertesi gece yarısı Bakan görevden alındı ve bir açıklama gelmedi.

Ama yerine gelen yeni Bakan zaten Kanal İstanbul'dan sorumluydu.

Bir kaç köşe yazısında eski Bakan'ın zamansız Kanal ihalesinden dolayı görevden alındığı yazıldı.

Gerçekten Kanal İstanbul ihalesi zamansız mı başlamıştı?

Ya başka KÖİ ihaleleri?

Prof. Dr Uğur Emek'in blog yazılığını okumanızı öneririm. Son yazısında 26 Mart 2020 tarihinde trafik/gelir (Hazine garantili) yeni KÖİ ihalesinin yapıldığını açıklıyor.

Tıpkı Kanal İstanbul ihalesi gibi...

Korona KÖİ ihalelerini etkilemiyor ülkemizde. Eski Bakan'ın dediği gibi "Hem korona ile mücadele ederiz hem de ihaleleri yaparız..."

Gelin Hocanın yazısından olayı aktaralım: "Aydın-denizli otoyolunun ihalesi 26 Mart 2020 tarihinde Yap-İşlet-Devret (YİD) yöntemiyle gerçekleştirildi. Otoyol, İzmir-Antalya arasında kesintisiz ulaşımı sağlayacak projenin ikinci kesimidir. İlk kesim hizmete açık olan İzmir-Aydın Otoyolu, ikinci ve üçüncü kesimler de sırasıyla Denizli-Burdur ve Burdur-Antalya Otoyollarıdır. Büyük ihtimalle YİD yöntemiyle gerçekleştirilecek ikinci ve üçüncü kesimlerin ihalesi ileri bir tarihte yapılacaktır. Kolayca tahmin edeceğimiz üzere, diğer ulaştırma YİD projelerinde olduğu gibi Aydın-

Denizli otoyolunda da trafik garantisi verilmektedir.

Otoyol 154 km. uzunluğundadır ve yatırım bedeli 5,3 milyar TL veya ihale günü geçerli kurdan 820 milyon dolardır.

Otoyolda 2 kesim halinde trafik garantisi verilmiştir. Bunlar;

Aydın-Kuyucak Kesimi için günlük 35.000 otomobil

Kuyucak-Denizli Kesimi için günlük 32.000 otomobil'dir.

Geçiş ücretleri otomobil bazında km başına 5 eurocent/5,47dolarcent olarak ücretlendirilecektir. Yapım süresi 3 yıl ve işletme süresi ise 17 yıl 9 ay ve 18 gündür.

Otoyolu boydan boya geçen bir otomobil 8,43 dolar (54,4 TL) ve 33.500 otomobil de 282.244 dolar ödeyecektir.

Bu durumda, işletme suresince verilen trafik/gelir garantisinin bugünkü tutarı ise 1,8 milyar dolar ya da 11,8 milyar TL'dir.

Bu trafik garantisi, diğer ulaştırma YİD projelerinde olduğu gibi proje kredisinin sağlandığı para cinsinin ait olduğu ülkedeki enflasyona göre her yıl güncellenecektir.”

Acaba bir söz yazmaya gerek var mı?

Ülkemizde nerede ise herkes, KÖİ müteahhitlerine salgın esnasında en azından 1 yıl ödeme yapılmasını istiyor. Ama bırakın ödemeyi, bu müteahhitlerin ihaleleri bile kesilmiyor devam ediyor.

KARAR sizindir.

13 Nisan 2020, Pazartesi

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Türkiye bir pandemiye karşı 2019'un Nisan'ındaki bir genelge ile hazırlanmıştı

"**Neye niyet/ Neye kismet**" diye bir deyiş vardır ya... Bu deyiş "**Pandemi**" konusunda gerçek oldu. Çünkü Türkiye bir pandemiye yani bir salgın hastalığa hazırlıklıydı. Ama bu hazırlık "**İnfluenza**"ya karşı yapılmıştı. Derken kismette "Koronavirüs" çıktı bahtımıza... Ama yine de bir "Pandemi"ye hazırlıklıydık sonuçta. Sanki şimdi yaşayacaklarımız önceden, yani 12 Nisan 2019'da biliniyordu... İsterseniz o tarihli Resmi Gazete'de Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan imzası ile yayımlanan "**Pandemi genelgesi**"ne bir göz atalım...

İnfluenza pandemisi

"...Yeni tipte influenza virüsü ile daha önce hiç temas olmayan ve/ veya virüsün yol açacağı enfeksiyonun gelişimine yatkın olan kişilerin önemli bir kısmının etkilenmesi ile pandemi ortaya çıkabilmektedir. Nüfusun büyük kısmını etkileyebilecek böyle bir pandemi ihtimaline karşı kamu kurum ve kuruluşlarının almaları gereken tedbirler aşağıda belirtilmiştir."

Sağlık Bakanı ve valiler

Bu genelgede daha sonra bir "**Pandemik Ulusal Hazırlık Planı**" yapılması için karar alınıyor, valilerin koordinasyonunda "**Pandemik influenza il hazırlık planı**" yapılmasına karar veriliyordu. Genelgeye göre Sağlık Bakanlığı bütün bu yapılanmaların merkezinde bulunacak ve sağlık kuruluşlarının bütün ihtiyaçları öncelikle karşılanacaktır.

Hazırlıklıydık

Sözünü ettiğimiz Pandemi Genelgesi'nin Resmi Gazete'de yayımlanma tarihinin 12 Nisan 2019 olduğunu unutmayalım. Yani 2020'de ve mart ayından itibaren karşı karşıya kaldığımız koronavirüs pandemisine, biz Türkiye olarak adeta 2019 Nisan'ında hazırlanmaya başlamıştık... Ama "Koronavirüs Pandemisi"ne değil "İnfluenza Pandemisi"ne hazırlanıyorduk.

Salgın salgındır

Neticede salgın salgındır. Bugün devlet çok hızlı kararlarla koronavirüse karşı önlemleri alırken, bu kararlılık 2019 Nisan'ındaki bir genelgeden de kaynaklanıyor. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin her duruma karşı hazırlıklı olduğunun bir kanıtı değil mi bu genelge?...